

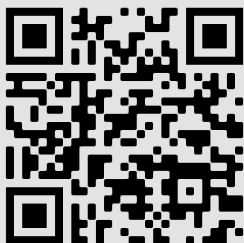
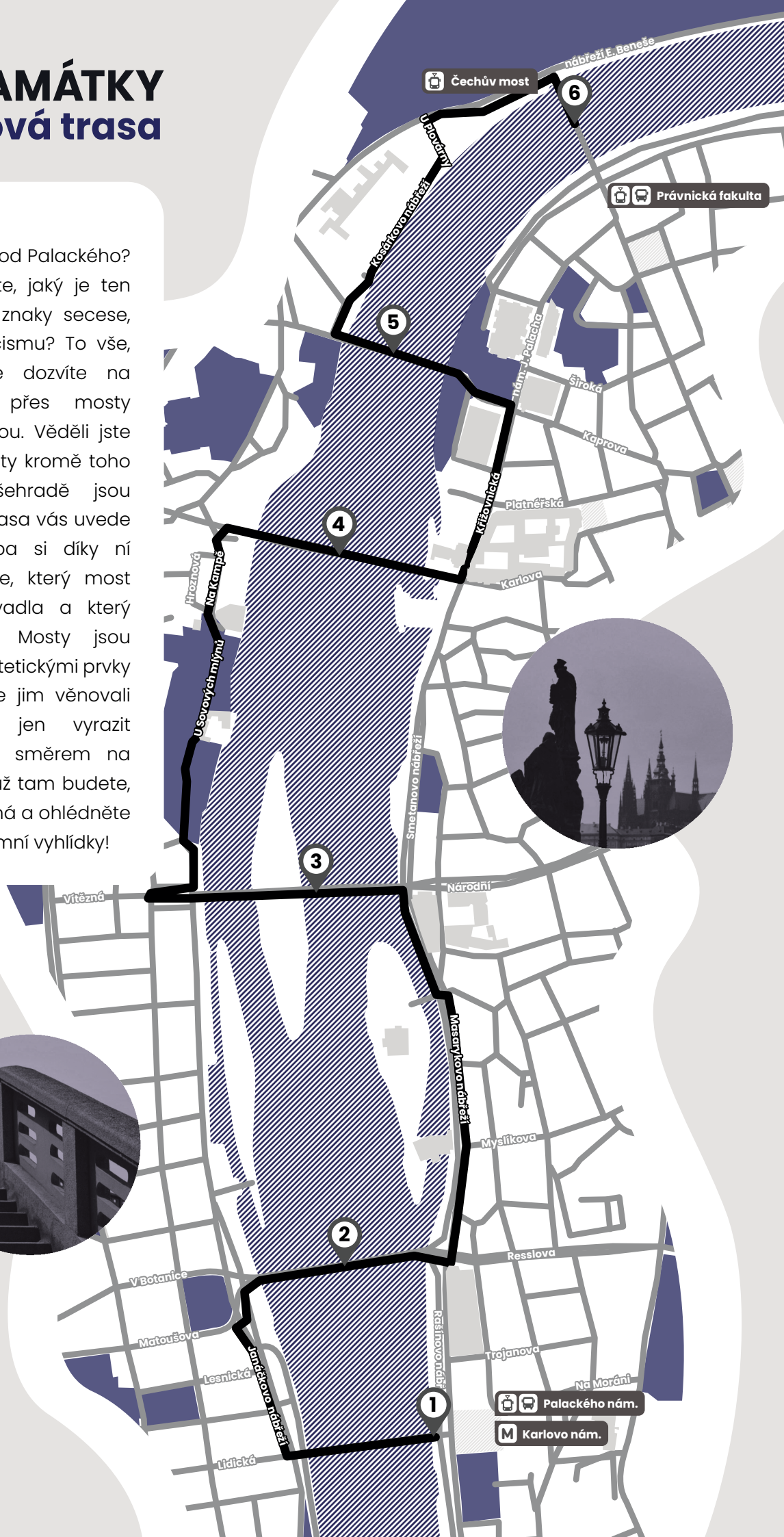

MAPAMÁTKY

Mostová trasa

Ze břehu na břeh

Poznáte Jiráskův most od Palackého? A od mostu Legií? Víte, jaký je ten nejkratší a jaký nese znaky secese, kubismu nebo eklekticismu? To vše, a mnohem více se dozvíte na procházce vedoucí přes mosty klenoucí se nad Vltavou. Věděli jste třeba, že všechny mosty kromě toho železničního na Vyšehradě jsou obloukové? Mostová trasa vás uvede do souvislostí a třeba si díky ní konečně zapamatujete, který most ústí u Národního divadla a který u Tančícího domu. Mosty jsou funkčními a zároveň estetickými prvky města, a i proto jsme jim věnovali celou trasu. Stačí jen vyrazit z Palackého náměstí směrem na Čechův most! A když už tam budete, vyšplhejte si kopec Letná a ohlédněte se za svou trasou i z tamní vyhlídky!

mapamatky.cz

1: Palackého most

Palackého most byl dokončen v roce 1878 podle projektu Josefa Reitera a Bedřicha Münzbergera. Reiter měl v té době již za sebou konstrukci různých železničních tunelů a staveb, Münzbergera zase proslavila o 10 let později výstavba Průmyslového paláce. Most získal své označení podle jména zakladatele moderního dějepisu Františka Palackého, jehož vlastenectví je na podobě mostu vyjádřeno volbou použitých materiálů v barvách trikolory. Modrá žula, červený pískovec a bílý mramor. Kromě kamenného zábradlí je zdoben znaky českých měst ležících při Vltavě a Labi, které jsou umístěny do vrcholů mostních oblouků. Do roku 1945 byla na obou předmostích umístěna sousoší od Josefa Václava Myslbeka, ale při válečných náletech byla řada z nich poničena a dnes je najdeme v sadech vedle chrámu svatého Petra a Pavla na Vyšehradě.

2: Jiráskův most

Hned u moderního Tančícího domu se nachází další zastávka na procházce po pražských mostech. Jedná se o most Jiráskův, který byl postaven podle návrhu inženýra Františka Mencla a architekta Vlastislava Hofmana v meziválečném období. Konstrukce je železobetonová a sestává ze sedmi oblouků spojujících Jiráskovo náměstí s prostorem Dientzenhoferových sadů. Po dobu 2. světové války se most přejmenoval na Dientzenhoferův. Příčinou změny názvu bylo odstranění barokního pavilonu postaveného údajně podle návrhu Kiliána Ignáce Dientzenhofera, jež stával na smíchovské straně ústí mostu. Původně měl být pavilon demontován a přesunut, nakonec ale došlo k jeho demolici. Po válce se mostu znovu vrátil původní název. Z architektonického hlediska stojí za povšimnutí osvětlovací stožáry a betonové zábradlí z prefabrikovaných dílů.

3: Most Legií

Po mostě Legií můžete přecházet Vltavu již od samého začátku 20. století. Je dílem architekta Antonína Balšánka, slavného secesního architekta a autora Obecního domu či Vršovické záložny. V letech 1841–1898 stál na místě mostu Legií dnes již neexistující řetězový most císaře Františka I. Ten začal být nedostatečný kvůli nízké nosnosti, proto ho nahradil nový kamenný most. Ten až do roku 1919 nesl stejné jméno, po první světové válce a vzniku republiky bylo jméno změněno na stávající, jež bylo vybráno na počest československých legionářů. Byl vybudován ve stylu eklekticismu, který se projevuje napodobováním různých architektonických stylů a jejich následným spojováním. Most zdobí na obou stranách pár výběřčích budek zdobených maskarony (plastickými zdobnými prvky ve tvaru lidské tváře), městskými znaky a kupolovými střechami.

4: Karlův most

Nejstarší pražský most přes Vltavu byl vystavěn na místě ještě staršího mostu Juditina, který ale strhla povodeň v roce 1342. Karlův most byl dokončen roku 1402 a až do 19. století nesl označení Kamenný most či Pražský most. Je postaven z pískovcových kvádrů a na obou jeho koncích se nachází věže – Malostranská a Staroměstská mostecká. Most vydržel stát bez poničení přes 650 let, ale v roce 1890 část strhla velká povodeň. Po dva roky tak Karlův most nemohl být využíván a místo něj se přes řeku klenula provizorní dřevěná lávka. Od roku 1883 přes Karlův most vedla trať koňské tramvaje, její provoz byl však povodní přerušen. Doprava byla znovuzavedena až na konci 19. století a roku 1905 nahradila koňku elektrifikovaná tramvaj se spodním přívodem elektřiny. Tento systém pocházel z hlavy Františka Křižíka a díky němu horní troleje nerušily genia loci

místa. Trať byla ale hodně poruchová, provoz byl ukončen v roce 1908 a nahrazen autobusovou dopravou, která zde fungovala až do roku 1938. Úplného očištění od dopravních prostředků se most dočkal v 60. letech.

5: Mánesův most

Mánesův most, první čtyři roky nazývaný Most arcivévody Františka Ferdinanda, je modernistická stavba z roku 1914. Za jeho výstavbou stojí František Mencl a Alois Nový a za jeho architektonickým ztvárněním s mírnými náznaky kubismu architekt Mečislav Petrů. Kubizující byly i výběřčí budky, které se však nedochovaly, a dodnes stojící fontány od sochaře Emanuela Halmana. Mánesův most již přes 100 let nese označení po romantickém malíři Josefu Mánesovi. Toho připomíná i socha od Bohuslava Kafky na pravém břehu. Použitým materiálem je zde beton, z detailů jsou hodnotné reliéfy od Františka Bílka, Jana Štursy nebo Josefa Mařatky. Umělecká díla na pilířích představují například výjevy ze života vltavských plavců.

6: Čechův most

Čechův most spojuje Pařížskou třídu a dnešní nábreží Edvarda Beneše. Stavba mostu začala v roce 1905, uveden do provozu byl o tři roky později. Za návrhem stojí secesní architekt Jan Koula, jehož dalšími realizacemi jsou třeba nádherné bubenečské vily ve Slavíčkově ulici. Konstrukce mostu z železa a kamene má délku 169 metrů. Jedná se tak o nejkratší most v Praze, ale zároveň jde o největší secesní konstrukci v České republice. Je velmi bohatě zdoben – po stranách mostu se nachází sloupky s Viktoriemi od Antonína Poppa, na obou koncích mostu najdeme dvě bronzové sochy ženských světloňošů.